

POKROK ZAPADU.

Weekly Edition.

Published by Pokrok Západu Printing Co., 1211 1/2 N. 13th St., - Tel. 1002.

Subscription \$2.50 per year.

Tickárna: 1211 1/2 N. 13th ulice. Telefon 6 1002.

Vychází každou úteru.

ORGÁN JEDNOTY Č. S. P. S.

Vydává Tiskárské Družstvo.

Hlavní redaktor: JAN ROBIČEK

PŘEDPLATBY

Pro Spojené Státy a Kanadu obojí \$2.50 na rok. Spolu s Knihovnou Americkou \$3.00.

DO ČECH

předplác se na rok \$1.00. Spolu s Knihovnou Americkou \$1.50.

ZÁKLADY PENĚZ

Jsou nebezpečnější, když se koupí na počít... 1. a 2. procentová kolíska. Všechny základy...

OHĽÁSKY

Drobné a různé ohlášky uvěřujícím pouze... 1. a 2. procentová kolíska. Všechny základy...

Adresujte jednoduše:

POKROK ZAPADU Omaha, Neb.

Omaha, dne 9. září 1896.

SLYŠELI JSTE Z VERMONT?

PRVNÍ RÁNA V TOMTO BOJI JEST vítěznou pro McKinleyho.

JAK SE PODOBÁ ZAPOMĚL SENATOR Stewart, že pomáhal spáchat "zločin z roku 1873."

JESTĚ NIKDY NEDAL VERMONT TA kovou většinu, jako letos straně republikánské.

JINDY DÁVAL VERMONT VĚTŠINU republikánské tak asi 2 proti 1, letos však dal 4 proti 1. Hm, což to nemohl udělati 16 proti 1?

CHCELI VELKÁ VĚTŠINA NAŠEHO lidu zůstat si důslednou, musí se přihlásit nyní k republikánům, — když pan Oliverius stal se popokratem.

VERMONT JEŠTĚ NEDAL NIKDY JINÉ většiny než republikánské a sice od 14,000 do 30,000 však letos dal většinu 40,000 a to jest snad dosti dobrým znamením, odkud vitr děje.

ŽE ŽÁDNÁ VĚC NA SVĚTĚ NENÍ TAK špatná, aby nenalezla zastanců vidíme již z toho, že nalezají se pobloudiví lidé, kteří jsou ochotni dáti přednost špatnější měně stříbrné před dobrou zlatou.

"PROUD BEČI DEM KRATICKÉHO kandidáta presidentství, Bryana, od Platte Riveru" — praví jistý česopis — "podobá se proudu řecené řeky tím, že je 2,500 mil dlouhý, ale jen 6 palců hluboký.

NÁRODNÍ DEMOKRATÉ HODLÁJÍ ASI vrhnouti se v úsilný boj a proto si zvolili dva staré vojny za vůdce: Pallmer z Illinois bojoval v armádě severní v občanské válce a Buckner z Kentucky v armádě rebelské.

S PRVNÍM ZÁŘÍM ŠLOŽIL ÚRAD SVJÍ sekretář vnitra Hoke Smith a na jeho místo nastoupil bývalý guvernér missourský Francis. O správe sekretáře Smitha může se říci, že byla dosti uspokojivou a prostou patrných poklesků neb vad.

DEMOKRATICKÉ ČASOPISY NECHLU- bí se s výsledkem volby ve Vermontu a mnozí demokraté ani ne vědí, že se tam volba odbyvala. Když porovnáme ten počet hlasů demokratických ve volbě tam odevzaných, podobá se skoro jako by se tam nebyla volba odbyvala.

ŘEKNEME LI, ŽE STÁT VERMONT dal republikánskou většinu 40,000, není to tak nápadným. Pripomeneme-li však, že všech hlasů vrženo bylo 66,000 a že z nich republikáné obdrželi 53,000 a demokraté pouze

13,000, pouze jeden hlas z pěti, teprve později plný dosah vítězství toho.

SVĚTĚ SE ŽE A HNILÝCHY PADER- tel! Pan J. A. Oliverius, ochránč od kosti a masa všechno, prohlásil se pro "free trade" Bryana a stříbro! Teď bude zajímavé, jestli Dennice, Svornost, Hlasatel, Slovák a ty ostatní časopisy, které vždy o jeho blavě pochybovaly, přijdou k poznání, že je vlastně vše v pořádku.

OD NEJVTĚŠNĚ DO NEJNÍŽŠÍHO RO- juji popokraté jen klamem a lží! Tak poškodník popokratického vý- bora tváří, že prý republikánům pomáhá Evropa penězité. Jestli pak bylo pronášeno kdy většinou blbství! Tedy Evropa bude pomáhati Mc Kinleymu a republikánům, aby po jeho zvolení zavedeno bylo ochranné clo!

V ST. PAUL, MINN., ODĚVAL SE minulý týden sjezd veteránů, jehož účástnilo se mnoho tisíc lidí. Podle zpráv ve sjezdu podaných čítá veškeré členstvo spolku veteránů 385,466 členů, z nichž 340,610 jest v dobrém pořádku. V minulém roce zemřelo 7,293 členů. Přítel sjezd bude se odbývati v Buffalu.

KDYŽ STŘ BRÁŘI TAK OD U UJ- zlato, jest dobře připomenouti, že 94 procenta veškerého bohatství a majetku ve Spoj. Státech nabyto bylo od té doby, co se stalo zlato našl základní měsou. Spoj. Státy mají více bohatství než Anglie a byl by širý nerozum, vrhati se zpět na stupeň Číny a Mexika a ponechati Anglicku přednost dobré a pevné měny.

KDY JEST ZLATO NEJDRAŽŠÍ? KDYŽ peníze v oběhu se nalezají jsou nejspatnější. Když měly greenbacky nejnížší kurs, musely se zaplatit tři dollary za jeden zlatý a tak právě to bude za svobodné ražby. Za jeden zlatý dollar budeme muset dáti dva stříbrné, kdežto nyní můžeme koupit zlatý dollar za jeden dollar stříbrný nebo papírový. A to je velký rozdíl! Vlastimil.

PŘEDSEDA POPOKRATŮ UVEREJNIL minulý týden list, který navrženec popokratický S-wall psal svému soudruhovi na tiketě, Bryanovi, dne 25ho července, v němž praví, že Bryan nemusí na něj bráti žádného ohledu. To jest mluveno dosti jasně a nepochybně, že Sewall z tikety ustoupí populistickému návržeci Watsonovi a tak zmizí popokratická tiketa z povrchu země a zůstane jen populistická.

STŘIBRARŮM JEST NAŠE NYNĚJŠÍ měna příliš dobrá. Podle všeho měli bychom je dáti do museum, poněvadž jsou jedinými tvory rozumnými na světě, kteří stěžují na dobrotu měny. Vždy kde není měna dobrá, stěžují a stěžovali a to právem, na špatnost měny a jen v Americe naleznou se krenkové, kteří by chtěli dáti přednost věci špatné před dobrou.

A JEŠTĚ JEDEN! UPORNILÍ JSMĚ již na několik případů, v nichž pokrytečtí stříbrníci mluví pro stříbro, ale chtějí zlato. Nejnovější hmbukář Harvey, spisovatel stříbrařského spisku Financial School, vyzvednul si ze svého banku v Chicagu uložení tam \$2500 a uschoval si je v ohnivzdorném sklepě banku jiné ho. Kdyby věřil v to co káže, tedy by si koupil za ně stříbro a uschoval by toho.

JAKÝ JE ROZDÍL MEZI REPUBLIKÁN- ským a popokratickým kandidátem presidentství, o tom každého poučí nejlépe okolnost, že McKinley nevtřít se voličstvu, ale když jej některá deputace navštíví, pronese k ní několik věcných a upřímných slov, kdežto pan Bryan jezď od Zlamané Lhoty ke Slamené a paráduje lesklý mi frázemi. Onen je vlastencem jehož zásady směřují k obnovení blahobyti v jeho vlasti, tento je politikářský Barnumem, kterému jde o slávu, již se mu posud nedostávalo.

OMĚDLY NAVŠTÍVILA WILLIAM MC Kinleyho deputace farmerů a v řebí kterouž tento k nim měl, pronesl následující nevyvrátitelnou pravdu: — "Nenabydeta spotřebitelů pomocí mincovny, ale naleznete jich pomocí továren." — Bohatství národa nepřichází z mincovny, nýbrž z práce a příčinění. Jestli dělnictvo nachází zaměstnání a mado, může dát utržit farmerstvu a tak zrůstá a žije se blahobyt všeobecný.

TENTO MĚSÍC ODĚVÁ SE NĚKOLIK státních voleb. Dne 1. t. m. odbyvána byla volba ve Vermont, kterýž jest státem spolehlivě republikánským, avšak přece podle velikosti většiny dá se soudit na všeobecný výsledek. Pak následovati bude tento týden volba v Arkansas. Za dva týdny bude pak volba v Maine, ve státě tom, kdež republikánské většiny stále zrůstají, neboť v roce 1880 obnášela většina 8,868 před dvěma lety pak již 38,878. V říjnu voliti bude Florida dosého a Georgia dne 7ho.

DLE ZPRÁVY POKRADNKA SP J. Států obnáší schodek za minulý měsíc malíčkost \$12,342,684 a jelikož za měsíce předešlý byl schodek podobný, obnáší schodek za první dva měsíce tohoto úřadního roku \$25,000,000. Pěkný to jest začátek a bude to také pěkný konec demokratické vlády.

Když si voličové vzpomenu, že za republikánské správy uplácano bylo pravidelně každým rokem sto milionů dlouhů a že za demokratické vlády se každým rokem pravidelně sto milionů přidělává, pak jim nevezme dlouho rozhodnouti se, pro kterou stranu hlasovati mají.

VÝHODNOST A PROSPĚŠNOST V LNĚ ražby stříbra a stříbrné měny vysvětluje nejlépe následující případ: Kasír z banku v Minneapolis, E. L. Matson, měl k placení mexickému konsulovi \$12 za potvrzení konsulařní a zaslal mu směnku na bank mexický, kteráž ovšem byla splatitelnou zákonnými penězi mexickými, totiž stříbrem. Konsul mexický odmítnul však přijmouti plat v penězích země své a vrátil směnku, žádal check na peníze americké. Je to snad jediný případ na světě, že zástupce některé země odepřel přijmouti poplatek za úřední povinnosti své ve měně své vlastní.

EX-PRESIDENT HARRISON VE SVĚ řech v N. Yorku řekl o demokratech, kteří hodlají hlasovati letos s republikány, že jsou ovšem vítáni, ale neměli by očekávati, že se republikánská strana rozpadne k vůli tomu, že se rozpadla strana jejich. Ohledně ochranného cla pravil, že v letošním zářase není třeba mnoho o něm debatovati, neboť debata o té otázce jest již rozhodnuta. Potřebovali jsme vlastní zkušenost v té věci a nabyli jsme ji. Bylo to naučení krátké, jehož se nám dostalo, ale přesvědčivé a každý bez výminky byl ve škole, když se naučení toto dávalo.

JAKÝSI REVEREND PÍŠE VE SLAVII, odporučuje demokracii a stříbro: — "Nebude to zase tentýž lid, který to odstúne a pak zmoudří? Nebude tu za 4 roky už žádný lid, aby poznal chybou napravil? Právě v tom je pozehnání lidovlády, že lid může napravovati i chyby a on to učiní tím ochotněji, když se jich sám dopustil." Může, reverendissime, může, ale má příliš mnoho svědeč jako Vy, kteří jej oblužují. Což nechybil před 4 roky, když je poslouchal a hlasoval pro demokracii a bída? Což nevidí a necítí tu chybu, které se dopustil? A přece neradíte mu k nápravě, nýbrž k nové chybě.

KTERÝ Z OBOU PRŚNĚNĚCH KOVŮ reprezentuje lepší civilizaci? V následujícím uvádíme země, kteréž mají zlatou měnu a které stříbrnou měnu. Země se zlatou měnou: Sp. Státy, Anglie, Francie, Německo, Belgie, Itálie, Švýcarsko, Řecko,

Španělsko, Rumunsko, Portugaly, Srbsko, Rakousko, Nizozemí, Kanada, Švédsko a Norvéžsko, Dánsko, Turecko, Austrálie, Egypt, Kuba, Hayti a Bulharsko, slovem všechny civilizované a ještě několik jiných. Země se stříbrnou měnou jsou: Čína, Indie, Japan, Jihoamerické státy, středamerické státy, Mexiko a Rusko. Poslednějším chystá se ku změně měny své ze stříbrné na zlatou.

PRŚMĚNOJ ZE ČTENÁŘŮ MŮJ, že o otázce měny bylo toho napsáno už více než dost a že už by se toho mnoho nechá, ježto prý už stav věci každému je jasný. Bylo by dobře, kdyby to bylo pravda, ale ve skutečnosti je tomu zcela jinak. Jest ještě mnoho čtenářů i nečtenářů, kterým se nabubřelá fráze a za vlády přitažené důvody líbí, aniž by věděli, proč. Kdyby znali pravou jejich podstatu — nelibily by se jim. Otázka měny musí býti před volbami úplně osvětlena a na dobro vyčerpána, aby každý občan bez rozdílu pochopil, jakou to trojanskou kobylu v podobě stříbrné měny nabíel medvědí pan Bryan převému dosud i k Spojených Států!

MÁ LI NĚKTERÁ ZEMĚ ZABEPRŚITÍ si hospodářský rozkvět, jest jí především zapotřebí nepřetržitého klidu a stálosti. Jest to tedy jen neštěstím pro Spoj. Státy, že demagogové a štváčiští politikáři, jen aby měli se oě při volbách kočkovat, vynalézají každou chvíli nějakou novou "otázku" a rozsevájíce tak smůně škodlivých rozporů země, její odchod a přumysl znepokojují. Z politikafiny nezbohat ještě žádný národ. Krásné řeči o nových "otázkách" nepatřily dosud žádnému dělníku chleba a másla. Není pochybnosti, že by mohla a měla mnohá věc býti lepší, ale že by ledabylí advokáti, kteří politiku ze řemesla provozují, mohli způsobiti závažnou zlepšení, to už by také žádný rozumný tvor nemusel věřiti.

OPĚT JEDEN Z PŘEDNĚCH A VLIVU- plných demokratických politiků a k tomu ještě Jižan prohlásil se proti popokratovi Bryanovi a pro Mc Kinleje, předusavitel myšlenky pro dobrou měnu. Je to bývalý státní senator a předseda demokratického státního výboru ve Virginii, B. B. Gordon. V otevřeném listě uvádí důvody, jež jej k tomu pohnuly. Bude voliti McKinleje, "protože on zastává měnu všech civilizovaných národů světa oproti směšné malému počtu mongolských a smřenceckých národů, kteří přidržují se dosud lacinějšího kovu. Je li mi navrhován odvážný pokus, který v případě zřadu pochybné výhody, v případě nezřadu ztrátu a hanbu mi přinese, nemohu býti dlouho v pochybnostech, na kterou stranu mám položití váhu hlasu svého."

CO JE PRAVDA, TO JE PRAVDA: NIK- kdo nemůže býti k panu Bryanovi žetnější a shovívavější, nežli populisti. Aby mu uspořili rozpaky, v nichž by se listě oetnul, kdyby jakožto jejich kandidát uzsalí musel také jejich platformu, nebyl od nich ještě notifikován, že jej "lidová" strana udělala svým kandidátem presidentství. Úřední notifikace byla mu také proto uspořena, protože prohlásil, že nominaci tu nepřijme, nebudou-li populisté indorsovati také pana Sewalla, a protože přes to Sewall na tiketě populistické nabražen byl Watsonem. Poněvadž dva místopresidenti ve Spoj. Státech najednou býti nemohou, musel by se pan Bryan jasně, jadrně a sřetelně vysloviti o tom, koho chce uznati za svého náměstka. A pan Bryan z ohledu k oběma stranám, jež na ramenu nosí, může tudíž hráti komedii dále. Však je pravda: Mlčení je stříbro!

K ALTGELDOVI, WESTFALLOVI A podobným zářícím světlům hnuti

stříbrařského řadl se zcela důstojně i Sylvester Pennoyer, bývalý guvernér státu Oregon a nynější mayor města Portlandu. Jak známo, je Pennoyer takového asi kalibru jako Tillman, Altgeld, Waite a jako tyto významenal se také on šťastným nadáváním "zlatému brouku" Clevelandovi. Sto krát složil přísahu slavnou, že pro "vrácení starých práv stříbru" po případě vyvedi poslední krůpěj krve. Ale ve všech svých hypotékách přibíl své dlužníky na zlatý kříd, neboť v každé z nich stojí psáno, že kapitál i úroky musí býti zaplacený zlatem. Tisť jsou ti páni vesměr. Jiným namlouvají, že obavy protivníků stříbra jsou bezdůvodné a že volná a neobmezená ražba stříbra bezě všech pochybností cenu stříbra zdvojnásobí a že cenu stříbrného a zlatého dolaru vyrovná. To je mluvení a — skutek? Utek.

Co je vám milejší? Kůň anebo pes?

Proč zrůstá tiseň? Proč zastavují továrny? Proč za tři týdny v srpnu obnášely úpadky továren skoro čtyřikrát tolik co před rokem? Proč se nic nového nepodniká? — Proto, že pes (stříbrařství) štěkotem svým odpuzuje koně (kapitál) od jesli, naložených senem podnikavosti!

ČESI V AMERICE.

Ve středu přejel v Chicagu český grocerista Vincenc Uhlir 53 starého Emila Konvalinku. Hoch nejspíše skočil ze zadu na vůz a zapletl se v kolo, aniž by Uhlir co zpozoroval. Lékaři doufají, že ho cha vyhojí.

Krajan M. Křišťálek v Chicagu vyšel si ve středu k večeru na chodník, aby pookřál. Když tak stál na ulici, napaden byl náhle slabostí, a sklsl do náruči přiskočivšího mu ku pomoci bratra Jiřtha. Pád jeho byl tak těžký, že s sebou i bratra svého strhl k zemi právě v okamžiku, když jel kolem těžký vůz, jenž přejel oba bratry přes prsa, doufá se, že nehoda ta nebude míti žádných horších následků.

Krajan Jan Zámečník, jeden z nejnadanějších houslistů a pianistů v Clevelandu, honosil se nevšedním hudebním nadáním, odjel tyto dny do Prahy, kde bude studovat pod dr. Dvořákem na tamní hudební konservatoři.

Sokol Václav Vodička v Chicagu přerazil si v pátek večer při cvičení ruku.

Clevelandská "Volnost" píše: Z "Dennice Novoverku" se dozvídáme, že p. J. A. Oliverius, který po 32 let byl nejfanatictějším z českých republikánů, přestoupil do tábora demokratů. Jumping Moses! J. A. Oliverius stál se na stará kolena demokratem! Dožít se toho Karel Jonáš! — Jó, milá Volnosti, na stará kolena dopustil se mnoh starých pánů všelijakých aljotřif. Staré přřelovi praví: Když se zbláznil starý blázen, zbláznil se kapitáné.

Třiatřicetiletý krajan Jos. Šter, dydlif v č. 680 Throop ul. v Chicagu, zaměstnan byl ve čtvrtek odpoledne v kamenickém yardě "Phoenix Stone Works" ještě s jinými dělníky zdviháním velkého balvanu, když tu náhle přetřhl se řetěz, kterým byl kámen zdvihán a balvan padl přímo na našťastného Štera a umačkal ho na místě.